

Aan
 Projectbureau Zeeweringen
 t.a.v.
 Postbus 114
 4460 AC GOES

10 NOV 2005

Contactpersoon
 C. Joose/R. Jentink

Datum
 25-01-05

Ons kenmerk
 -

Onderwerp
 detailadvies Breskens Veerhaven en Promenade

Doorkiesnummer
 0118-622296 / 2290

Bijlage(n)
 1

Uw kenmerk
 -

PROJECTBUREAU ZEEWERINGEN	ACTIE	INFO
PROJECTLEIDER		✓
SECRETARESSE		
PROJECTSECRETARIS		✓
MEDEWERKER FINANCIËN		
MEDEWERKER KWALITEIT		
TEAMLEIDER ONTWERP		✓
HOOFD UITVOERING		
COÖRDINATOR / BESTESCHRIJVER		
S. Oeremunt		✓
S. Oerelbe		✓
ARCHIEF	P205-B-05-184-1	
CIRCULATIE MAP		

Dijkvak Breskens is op te delen in twee gedeeltes te weten de Veerhaven en de Promenade. De Veerhaven bestaat uit de twee havendammen en een midden gedeelte. Het promenade gedeelte is grotendeels overstoven. In het westelijk deel is de glooiing deels nog zichtbaar in het oostelijk deel is een breed duin aanwezig.

Getijdezone

Een Gloomg in de getijdezone is alleen in de veerhaven aanwezig. Het gedeelte van de promenade is volledig ingepakt in zand. In de beschutting van een haven kan vaak een aardige wervegetatie ontstaan. In de veerhaven Breskens is dit echter matig. Deels kan dit aan de glooiing liggen die voor een groot gedeelte uit gepenetreerde breuksteen bestaat. Echter zijn er ook twee gedeeltes met vlakke blokken in de ondertafel die matig tot redelijk begroeid zijn. Waarschijnlijk zorgen de regelmatig aankomende veerboten voor een dusdanige turbulentie dat de wieren hier niet goed gedijen. Ook licht een gedeelte van de glooiing in het zand waardoor er natuurlijk ook geen wieren kunnen groeien. De volgende type begroeiingen zijn aangetroffen.

Dijkgedeelte	Bekleding	Type waardenburg	Advies herstel	Advies verbetering
1 Westelijke havendam van punt tot bocht	Vlakke blokken	Type 2	Voldoende	Redelijk goed
2 Westelijke havendam landzijde	Gepenetreerde breuksteen	Type 2	Voldoende	Redelijk goed
3 haven midden	Vlakke blokken	Type 3	Redelijk goed	Redelijk goed
4 Oostelijk havendam	Gepenetreerde breuksteen	Type 2	Voldoende	Redelijk goed

De nummers komen overeen met de nummer op bijgeleverde kaart.

009263 2005 PZDB-B-05184

n Detailadvies Breskens Veerhaven en Promenade

Zone boven GHW

Veerhaven

Het veerhaven gedeelte is opgedeeld in vier opnamen mede bepaald door verandering van steenbekleding en vegetatie.

1 Westelijke havendam van de punt tot aan de eerste knik

Dit gedeelte bestaat de bekleding uit vlakke blokken. De werkweg is uitgevoerd in asfalt en het dijkgedeelte boven de werkweg is ook bekleed met asfalt. Hier en daar ligt er zand op de werkweg tegen de dijk. Tussen de vlakke blokken komt met regelmaat begroeiing voor. Op het opgestoven zand komt ook begroeiing voor. De volgende soorten zijn aangetroffen.

Soort	Bedekking	Zoutgetal	Latijnse naam
Gerande schijnspurrie	f	4	<i>Spergularia maritima</i>
Heen	f	2	<i>Bolboschoenus maritimus</i>
Schorrezoutgras	r	4	<i>Triglochin maritima</i>
Strandkweek	o	3	<i>Elytrigia atherica</i>
Zeeaster	r	4	<i>Aster tripolium</i>
Zeepostelein	o(f)	2	<i>Honckenya peploides</i>
Zeeraket	r	2	<i>Cakile maritimum</i>
Zilte rus	f	3	<i>Juncus gerardi</i>
Zilte schijnspurrie	r	4	<i>Spergularia salina</i>
Riet	f	1	<i>Phragmites australis</i>

Deze vegetatie is een klasse 4a volgens de 'classificatie van zoutplanten' Dit leidt tot het advies **Redelijk goed voor herstel**. Dit leidt dan ook tot een advies **Redelijk goed voor Verbetering**.

2 Westelijke havendam landzijde

De bekleding op dit gedeelte bestaat uit gepenetreerde stortsteen met een werkweg deels uitgevoerd in asfalt en deels in vlakke blokken. Het gedeelte boven de werkweg is grotendeels overstoven met zand. Op de met asfalt gepenetreerde breuksteen komen geen planten voor. De Aangetroffen soorten stonden vooral boven de werkweg en, daar waar de werkweg is uitgevoerd met blokken, op de werkweg. De volgende soorten zijn aangetroffen.

Soort	Bedekking	Zoutgetal	Latijnse naam
Fioringras	f	2	<i>Agrostis stolonifera</i>
Gewoon kweldergras	r	4	<i>Puccinellia maritima</i>
Heen	o	2	<i>Bolboschoenus maritima</i>
Hertshoornweegbree	f	3	<i>Plantago coronopus</i>
Loogkruid	r	3	<i>Salsola kali</i>
Melkkruid	f(a)	3	<i>Glaux maritima</i>
Rood zwenkgras	f	2	<i>Festuca rubra ssp. commutata</i>
Spiesmelde	o	1	<i>Atriplex prostrata</i>
Strandkweek	f	3	<i>Elytrigia atherica</i>
Zeeaster	r	4	<i>Aster tripolium</i>
Zeeraket	r	2	<i>Cakile maritima</i>
Zilte rus	f	3	<i>Juncus gerardi</i>
Riet	o	1	<i>Phragmites australis</i>
Zandhaver	r		<i>Leymus arenarius</i>
Helm	r		<i>Ammophila arenaria</i>
Kattedoorn	o (25 ex.)		<i>Ononis repens subsp. Spinosa</i>

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

Deze vegetatie is een klasse 4a volgens de 'classificatie van zoutplanten'. Dit leidt tot het advies **redelijk goed voor herstel** en ook tot een advies **Redelijk goed voor verbetering**.

3 Veerhaven midden gedeelte

Dit gedeelte is bekleed met vlakke blokken met maar weinig begroeiing. De werkweg bestaat ook uit vlakke blokken gevolgd door een stuk doorgroeistenen. Tussen de spleten van de werkweg en tussen de doorgroeiblokken komen nog de meeste soorten voor. Het gaat om de volgende soorten.

Soort	Bedekking	Zoutgetal	Latijnse naam
Fioringras	o	2	<i>Agrostis stolonifera</i>
Gewoon kweldergras	o	4	<i>Puccinellia maritima</i>
Heen	f	2	<i>Bolboschoenus maritimus</i>
Hertshoornweegree	o	3	<i>Plantago coronopus</i>
Melkkruid	f	3	<i>Glaux maritimus</i>
Zeeweegebree	r	4	<i>Plantago maritima</i>
Zilte schijnspurrie	o	4	<i>Spergularia salina</i>
Riet	f	1	<i>Phragmites australis</i>

Deze vegetatie is een klasse 3a volgens de 'classificatie van zoutplanten'. Dit leidt tot een advies **Redelijk goed voor herstel** en ook tot een advies **Redelijk goed voor verbetering**.

4 Veerhaven aanzet oostdam

Dit gedeelte is bekleed met stortsteen wat is gepenetreerd met asfalt. Het gedeelte loopt tot een damwand die duidelijk op de afgedrukte kaart is waar te nemen.

De werkweg loopt vrij breed uit en is geasfalteerd. Voor een deel is deze ondergestoven met zand. Na de werkweg is nog een stukje breuksteen met asfalt geplaatst dit is compleet overstoven en vormt een soort van duin. Regenwater zijgt uit aan de voet hiervan. In deze strook komen veel Bijenorchissen voor, zie kaart. De volgende soorten zijn aangetroffen.

Soort	Bedekking	Zoutgetal	Latijnse naam
Aarbeiklaver	o	2	<i>Trifolium fragiferum</i>
Heen	o	2	<i>Bolboschoenus maritimus</i>
Loogkruid	r	3	<i>Salsola kali</i>
Melkkruid	f	3	<i>Glaux maritima</i>
Rood zwenkgras	f	2	<i>Festuca rubra</i> ssp. <i>commutata</i>
Strandkweek	f	3	<i>Elytrigia atherica</i>
Zeeraket	r	2	<i>Cakile maritima</i>
Zilte rus	f	3	<i>Juncus gerardi</i>
Bijenorchis	o/f		<i>Ophrys apifera</i>
Helm	o		<i>Ammophila arenaria</i>

Deze vegetatie is een klasse 3b volgens de 'classificatie van zoutplanten'. Dit leidt tot een advies **Redelijk goed voor zowel herstel als verbetering**. De Bijenorchis is een Flora en Faunawet beschermde soort, hier dient extra rekening mee gehouden te worden. Zie hiervoor de paragraaf Flora en Faunawet.

5 Breskens Promenade strand

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

Dit gedeelte van de Promenade kenmerkt zich doordat het dijkgedeelte boven de werkweg is overstoven. De glooiing breuksteen gepenetreerd met asfalt is slechts sporadisch te zien net boven de werkweg. De werkweg zelf is regelmatig verdwenen onder het zand en de glooiing beneden de werkweg is ingepakt door het strand. Veel zoutplanten komen er niet voor de vegetatie is meer een duinvegetatie met helm, zandhaver en standkweek. Opvallend is de strook met bijenorchissen deze strook komt voor daar waar de glooiing bijna aan de oppervlakte komt. De volgende soorten zijn waargenomen.

Soort	Bedekking	Zoutgetal	Latijnse naam
Fioringras	o(f)	2	Agrostis stolonifera
Loogkruid	o(f)	3	Salsola kali
Strandkweek	o(f)	3	Elytrigia atherica
Zeeraket	r	2	Cakile maritima
Zilver schoon	o	2	Potentilla anserina
Bijenorchis	f		Ophrys apifera
Bonte wikke	f		Vicia villosa
Zandhaver	f/a		Leymus arenarius
Helm	o		Ammophila arenaria
Rode spoorbloem	r		Centranthus ruber

Deze vegetatie is een klasse 2a volgens de 'classificatie van zoutplanten' Dit leidt tot een **advies voldoende voor herstel** en gezien de huidige glooiing tot een **advies Redelijk goed voor verbetering**. Wat hier echter belangrijker is, is de aanwezigheid van de Bijenorchis een flora en faunawet beschermde soort. Zie voor verdere toelichting de paragraaf Flora en Faunawet.

6 Breskens promenade duin

Dit gedeelte wordt gekenmerkt door dat er geen glooiing meer zichtbaar is het is zelfs niet te zeggen of er überhaupt een glooiing aanwezig is. Het lijkt er sterk op dat de zeevering hier bestaat uit duin die grotendeels begroeit is met duindoorn met daarvoor stuvende duinen overgaand in strand. De vegetatie die hier staat komt dan ook overeen met wat in de duinen verwacht mag worden. Waaronder de flora en faunawet beschermde soort Blauwe zeedistel. De volgende soorten zijn aangetroffen.

Soort	Bedekking	Zoutgetal	Latijnse naam
Fioringras	o(f)	2	Agrostis stolonifera
Loogkruid	o(f)	3	Salsola kali
Strandkweek	o(f)	3	Elytrigia atherica
Zeeraket	r	2	Cakile maritima
Zilver schoon	o	2	Potentilla anserina
Blauwe zeedistel	o		Eryngium maritimum
Absintalsem	r(f)		Artemisia absinthium
Zandhaver	f/a		Leymus arenarius
Helm	o		Ammophila arenaria
Riet	o		Phragmites australis
Schermhavikskruid	r(a)		Hieracium umbellatum

Deze vegetatie komt overeen met een klasse 2a van de classificatie van zoutplanten. Dit is ook niet verwonderlijk omdat door de duinen er bijna geen zout invloed is. Dit leidt dan ook tot een **advies voldoende voor herstel en ook voldoende voor verbetering**. Het voornaamste is dat na de verbetering van de glooiing het zand dat nu over de glooiing ligt weer wordt terug geplaatst. Verder is van belang de aanwezigheid van de Blauwe

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

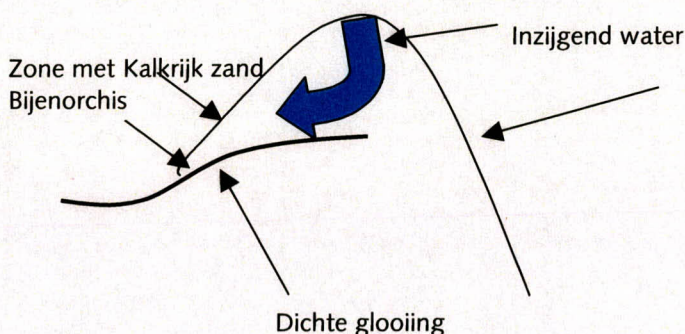
zeedistel een Flora en faunawet beschermde soort. Zie hiervoor de paragraaf flora en faunawet.

Flora en Faunawet

Op de geïnventariseerde glooiing en in het voorland zijn twee plantensoorten aangetroffen die beschermd zijn volgens de Flora- en Faunawet. Het gaat hier om de Bijenorchis en de Blauwe zeedistel. Welke artikelen van de wet er van toepassing zijn op deze soorten staat weergegeven in de bijlage.

De Bijenorchis

De Bijenorchis is een soort die in Zeeland relatief veel voorkomt. De plant lijkt hier de laatste jaren te profiteren van de zachte winters van de afgelopen jaren. De soort komt in de buurt van het dijktraject op meerdere plekken voor. De groeiplaats aan de buitenzijde van de dijk is niet echt een plek waar je direct de Bijenorchis zou verwachten. Bijenorchissen groeien vaak op een kalkrijk, vochtig substraat. De vochtige standplaats verklaart waarom ze vaak onderaan taluds of in slootkanten staan. De groeiplek op de dijk voldoet aan deze eisen doordat er kalkrijk zand over de glooiing ligt. Boven op de dijk ligt een behoorlijk pakket zand waar het regenwater in zijgt. Doordat er een dichte glooiing onderzit komt dit water uit het zand daar waar de glooiing vrij vlak aan de oppervlak komt. Op dit punt ontstaan de omstandigheden waar de Bijenorchis zich kan vestigen. Hierdoor komt de soort ook in een 1 meter brede strook op de dijk voor. Op het moment dat de glooiing verbeterd moet worden is het onvermijdelijk dat de groeiplaats en de aanwezige planten vernietigt worden. Hiervoor dient een ontheffing te worden aangevraagd. Door weer een vergelijkbare situatie aan te leggen na de verbetering kan een poging worden gedaan om de voor de bijenorchis gunstige omstandigheden opnieuw te creëren in de verwachting dat de plant terug zal keren. Dit kan echter niet gegarandeerd worden. De herstel kansen kunnen in ieder geval verbeterd worden door er voor te zorgen dat de grond die verwijderd wordt voor de werkzaamheden op dezelfde plek wordt terug gebracht. Hier zitten namelijk zaden en wortelknollen in. Kieming van zaden is alleen mogelijk als in de grond de juiste schimmels aanwezig zijn. Zonder deze schimmels kunnen de zaden niet ontkiemen. Ook dit pleit ervoor om te zorgen dat de aanwezige grond weer op de oude plaatst wordt terug gebracht omdat kan worden aangenomen dat deze schimmels in deze grond aanwezig zullen zijn. Herstel zal zeker enkele jaren duren aangezien de ontwikkeling van zaad naar bloeiende plant verscheidene jaren in beslag neemt.

Schematische tekening van situatie bij Breskens.

---

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

Blauwe zeedistel

De Blauwe zeedistel is een typische duin soort die voorkomt in open, min of meer stuivend kalkrijk duinzand. De plant vormt een diepe penwortel waardoor het goed tegen droogte kan. De plant groeit bij Breskens in de tweede duinenrij waar zand vanaf het strand achter de eerste duinenrij stuift. Mocht hier een glooiing uitgegraven moeten worden dan zullen de aanwezige planten vernietigt worden. Hier zal een ontheffing voor aangevraagd moeten worden. Als na het aanbrengen van een nieuwe glooiing het zand wordt terug geplaatst ontstaat weer een nieuw milieu waarin de Blauwe zeedistel zich weer opnieuw kan vestigen.

Nota soortenbeleid Provincie Zeeland

In de Nota Soortenbeleid worden een aantal aandachtsoorten genoemd. Op de zeekeringen en in het voorland kunnen vooral planten voorkomen uit de soortengroepen Aanspoelselplanten en Schorplanten. Doordat het voorland en de dijk bestaan uit duin zijn ook soorten uit andere soortengroepen meegenomen. De soorten die tot deze soortengroep worden gerekend staan op pagina 34 tot 38 van de Nota Soortenbeleid Provincie Zeeland. Doordat de glooiing totaal verborgen ligt onder het voorland worden de aangetroffen soorten in 1 tabel weergegeven zowel voor de glooiing als het voorland.

Soortgroep	Soort
Aanspoelselplanten	Zeeraket
Akkerplanten	Absintalsem
Duingraslandplanten	Blauwe zeedistel

Doordat bij de werkzaamheden de steenbekleding vervangen wordt zal alle vegetatie die daar op groeit in eerste instantie verdwijnen. De aangetroffen soorten staan allen op het zand wat zich boven op de glooiing bevindt. Als dit zand na de werkzaamheden wordt terug geplaatst zullen de omstandigheden weer vergelijkbaar zijn als voor de werkzaamheden en hebben deze planten de kans om zich weer opnieuw te vestigen.

Habitattypen

Het voorland bij de dijkgedeeltes 1 tot en met 4 bestaat uit de veerhaven. De veerhaven ligt buiten de begrenzing van het vogel en habitatrictlijngebied. Zodoende is het voorland hier dus geen kwalificerend habitat. Het voorland van de dijkgedeeltes 5 en 6 ligt wel binnen het vogel en habitatrictlijn gebied. Dijkgedeelte 5 heeft een strand als voorland dit strand wordt ongeveer iedere 5 jaar opgespoten in het kader van de zandsuppleties voor het behouden van de kustlijn. Omdat het strand door het regelmatig opspuiten van zand in stand wordt gehouden kunnen we hier niet spreken van een natuurlijk habitat en gaat het hier dus niet om kwalificerend habitat. Het duin voor dijkgedeelte 6 voldoet aan twee kwalificerende habitattypen. Habitattype 2120 Wandelende duinen op de strandwal met Helm. Dit is een dynamische habitattype waarin de wind nog veel invloed heeft op het stuivende zand. Door de hoge dynamiek is dit type niet erg gevoelig voor verstoring. Als er na de werkzaamheden maar geen restmaterialen achterblijven en het zand weer terug wordt geplaatst dan doet de wind en de successie de rest voor het herstel.

Het tweede type is habitattype 2160 Duinen met Duindoornstruweel. Dit type is een stuk minder dynamisch het zand is allemaal vastgelegd door de vegetatie en de vegetatie bestaat hoofdzakelijk uit struiken. Vaak is de vegetatie moeilijk te betreden door de dichte en stekelige vegetatie. Werkzaamheden in dit type leidt onvermijdelijk tot verlies van het habitattype herstel zal vele jaren vergen.

---

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

Gezien de aanwezigheid van veel zand is dit ook een locatie waar er rekening mee moet worden gehouden dat er mogelijk schorzijsbijen aanwezig kunnen zijn. Informatie hierover kan worden ingewonnen bij Chiel Jacobusse van het Zeeuws Landschap.

Natuurwaarden in de directe omgeving van het werkterrein.

In de omgeving van het werkterrein bevinden zich een paar bijzonderheden. Aan de binnen zijde van de dijk bevindt zich een grote populatie Bokkenorchissen. Dit is een locatie (één van de ongeveer 10 in Nederland) die landelijk bekendheid geniet want het is de grootste en meest standvastige groeiplaats van deze soort in Nederland. Op hetzelfde gedeelte komen ook Poppenorchis en Bijenorchis voor. De Bijenorchis komt op meer plekken in de directe omgeving voor. Het op de kaart gemarkeerde veldje vlak bij het veer bevat enkele tientallen exemplaren. Tijdens de werkzaamheden moet er voor gezorgd worden dat deze locaties in geen geval beschadigt raken of gebruikt worden als opslagplaats of iets dergelijks. De binnendijkse omgeving is niet geïnventariseerd, de aangegeven locaties zijn bekende locaties, op niet gemarkeerde delen kunnen dus ook beschermde soorten voorkomen.

Voor eventuele vragen ben ik bereikbaar
Vriendelijke Groeten

Robert Jentink

---

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

bijenorchis

Deze soort is op grond van de Flora- en faunawet aangewezen als beschermde inheemse soort. Hiervoor gelden de [Algemene verbodsbepalingen voor beschermde inheemse soorten dieren en planten \(Flora- en faunawet, artikelen 8 t/m 14\)](#).

Daarnaast zijn de volgende regels op deze soort van toepassing:

▶ **Beheer en schadebestrijding** Vrijstellingen op het gebied van beheer en schadebestrijding zijn niet van toepassing.

▶ **Jacht** Niet van toepassing.

▶ **Handel in beschermde dier- en plantensoorten** Basisverordening 338-97, Europese Unie. Vrijstellingen voor het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen, het vervoer en de handel in beschermde dier- en plantensoorten (Regeling vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet, artikelen 1 t/m 15).

▶ **Bezitten van beschermde dier- en plantensoorten** Vrijstelling voor gekweekte planten behorende tot een inheemse beschermde plantensoort (Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, artikel 9).

▶ **Prepareren** Niet van toepassing.

▶ **Overige vrijstellingen** Vrijstelling ten behoeve van beheer van wateren, waterkanten, oevers en graslanden (Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, artikel 15).

↑
**Algemene verbodsbepalingen voor beschermde inheemse soorten dieren en planten
Flora- en faunawet, artikelen 8 t/m 14:**

---

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, hopen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13

1. Het is verboden:

- a. ~~planten of plantensoorten of planten of dieren van bepaalde in Nederland zijn~~
~~gehoederen~~ van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of
- b. ~~beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde~~
~~overeenkomstig de Werl bedreigde inheemse dier- en plantensoorten zijn~~
~~inheemse of beschermde uitheemse diersoort of~~
verworven voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel.

- b. dieren behorende tot een niet beschermde uitheemse diersoort, te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorhanden of in voorraad te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden, af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden, uit te wisselen of tentoon te stellen voor handelsdoeleinden, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen of onder zich te hebben.

2. Onverminderd het bepaalde in het vierde lid gelden de in het eerste lid genoemde verboden niet ten aanzien van de in het eerste lid, onderdelen a en b, genoemde dieren indien deze:

- a. afkomstig zijn van een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen instelling;

---

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

14. Met uitzondering van het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen, gelden de in het eerste lid bedoelde verboden noch ten aanzien van planten of producten van planten, noch ten aanzien van dieren of eieren, nesten of producten van dieren behorende tot een beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde uitheemse diersoort, die is aangewezen om redenen als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel b, indien kan worden aangetoond dat zij:
- a. overeenkomstig het bij of krachtens deze wet bepaalde in Nederland zijn gebracht of
  - b. overeenkomstig de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten zijn verworven voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel.

Artikel 14

1. Het is verboden dieren of eieren van dieren in de vrije natuur uit te zetten.
2. Het is verboden planten behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten in de vrije natuur te planten of uit te zaaien.
3. Het is verboden planten of dieren, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten, onder zich te hebben, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen, te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorradig of voorhanden te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden.
4. Krachtens het tweede en derde lid kunnen slechts worden aangewezen soorten die een gevaar kunnen opleveren voor het voortbestaan van beschermde inheemse dier- of plantensoorten of die aanmerkelijke verslechtering kunnen veroorzaken van omstandigheden die voor het voortbestaan van die soorten noodzakelijk zijn.
5. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, geldt niet voor het uitzetten van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen vissoorten, waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is.

Handel in beschermde dier- en plantensoorten

Basisverordening 338-97, Europese Unie

De Europese Unie heeft in 1997 op basis van de CITES overeenkomst ook regels opgesteld over de handel in bedreigde uitheemse soorten. Het gaat hier om de Basisverordening. Iedere lidstaat moet zich aan deze verordening houden. De soortenlijsten waarop de regels van toepassing zijn, zijn gebaseerd op de lijsten van CITES. Daarom staan bijna alle soorten van de CITES-lijsten ook op de bijlagen van de Basisverordening.

- Bijlage A: CITES-soorten (van bijlage I, en enkele van bijlage II), maar ook andere soorten, die niet volgens CITES beschermd zijn.
- Bijlage B: CITES-soorten (van bijlage II).
- Bijlage C: CITES-soorten (van bijlage III).
- Bijlage D: soorten waarvan men overtuigd is dat de internationale handel op Europees niveau in de gaten moet worden gehouden.

CITES

---

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

↑

---

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend),
fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking),
d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

Artikel 15

1. Van de verboden op het afsnijden, beschadigen en ontwortelen, bedoeld in artikel 8 van de wet, onderscheidenlijk de verboden op het beschadigen of verstoren, bedoeld in artikel 11 van de wet, wordt vrijstelling verleend voor planten of dieren behorende tot een beschermde inheemse plantensoort of een beschermde inheemse diersoort, voorzover de betrokken handelingen worden verricht ten behoeve van het onderhoud van wateren, waterkanten, oevers of graslanden, die niet worden gebruikt in het kader van normale agrarische bedrijfsvoering.
2. De in het eerste lid bedoelde vrijstelling geldt slechts voorzover de groeiplaats van de betrokken planten of het leefgebied van de betrokken dieren behouden blijft.

blauwe zeedistel

Deze soort is op grond van de Flora- en faunawet aangewezen als beschermde inheemse soort. Hiervoor gelden de [Algemene verbodsbepalingen voor beschermde inheemse soorten dieren en planten \(Flora- en faunawet, artikelen 8 t/m 14\)](#).

Daarnaast zijn de volgende regels op deze soort van toepassing:

▶ Beheer en schadebestrijding	Vrijstellingen op het gebied van beheer en schadebestrijding zijn niet van toepassing.
▶ Jacht	Niet van toepassing.
▶ Handel in beschermde dier- en plantensoorten	Vrijstellingen en aanvullende bepalingen op het gebied van handel zijn niet van toepassing.
▶ <u>Bezitten van beschermde dier- en plantensoorten</u>	Vrijstelling voor gekweekte planten behorende tot een inheemse beschermde plantensoort (Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, artikel 9).
▶ Prepareren	Niet van toepassing.
▶ <u>Overige vrijstellingen</u>	Vrijstelling ten behoeve van beheer van wateren, waterkanten, oevers en graslanden (Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, artikel 15).

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

planten Flora- en faunawet, artikelen 8 t/m 14:

Artikel 8

Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 9

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10

Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11

Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12

Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13

1.

Het is verboden:

- a. de bevoegde instantie van het land waar de instelling is gevestigd, op schrift heeft verklaard, dat de instelling in staat is tot het in gevangenschap fokken van de soort, en daartoe bevoegd is, en producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort, bestaande uit gefrukte dieren, b. inheemse of beschermde inheemse diersoort of uitheemse diersoort of
  4. Met uitzondering van het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen gelden de in het eerste lid bedoelde verboden noch ten aanzien van planten of producten van planten noch ten aanzien van dieren of eieren, nesten of producten van dieren behorende tot een beschermde inheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde uitheemse diersoort, die is aangewezen om redenen als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel b, Onverminderd het bepaalde in het vierde lid gelden de in het eerste lid genoemde verboden niet ten aanzien van de in het eerste lid, onderdelen a en b, genoemde dieren, indien zij of krachtens deze wet bepaalde in Nederland zijn a. gebracht of
  - b. afkomstig zijn uit een gebied, uit hetgeen de besplantensoorten zijn verwijderd, voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel.
  - b.
- voorzover dat redelijkerwijs technisch mogelijk is onderhuids zijn voorzien van een elektrotechnische identificatie, en

---

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

- a. de instelling bij zijn werkwijze met betrekking tot de in het eerste lid, onderdelen a en b, genoemde dieren het voortbestaan van de in het wild levende diersoort waartoe zij behoren niet in gevaar brengt en op een acceptabele wijze het welzijn van de betrokken dieren in acht neemt;
  - b. de bevoegde instantie van het land waar de instelling is gevestigd, op schrift heeft verklaard dat de instelling in staat is tot het in gevangenschap fokken van de soort, en daartoe bevoegd is, en
  - c. de export vanuit de instelling slechts bestaat uit gefokte dieren.
4. Met uitzondering van het verbod op het binnen of buiten het grondgebied van Nederland brengen, gelden de in het eerste lid bedoelde verboden noch ten aanzien van planten of producten van planten, noch ten aanzien van dieren of eieren, nesten of producten van dieren behorende tot een beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde uitheemse diersoort, die is aangewezen om redenen als bedoeld in artikel 5, eerste lid, onderdeel b, indien kan worden aangetoond dat zij:
- a. overeenkomstig het bij of krachtens deze wet bepaalde in Nederland zijn gebracht of
  - b. overeenkomstig de Wet bedreigde uitheemse dier- en plantensoorten zijn verworven voor het tijdstip van inwerkingtreding van dit artikel.

Artikel 14

1. Het is verboden dieren of eieren van dieren in de vrije natuur uit te zetten.
2. Het is verboden planten behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten in de vrije natuur te planten of uit te zaaien.
3. Het is verboden planten of dieren, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten, onder zich te hebben, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen, te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorradig of voorhanden te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden.
4. Krachtens het tweede en derde lid kunnen slechts worden aangewezen soorten die een gevaar kunnen opleveren voor het voortbestaan van beschermde inheemse dier- of plantensoorten of die aanmerkelijke verslechtering kunnen veroorzaken van omstandigheden die voor het voortbestaan van die soorten noodzakelijk zijn.
5. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, geldt niet voor het uitzetten van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen vissoorten, waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is.

Bezitten van beschermde dier- en plantensoorten

Vrijstelling voor gekweekte planten behorende tot een inheemse beschermde plantensoort Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, artikel 9

Artikel 9

1. Van de verboden, bedoeld in de artikelen 8 en 13, eerste lid, van de wet, wordt vrijstelling verleend voor planten of producten van planten, behorende tot een beschermde inheemse of uitheemse plantensoort, voorzover de houder kan aantonen dat de planten zijn gekweekt of, indien het producten betreft, dat de betrokken producten van gekweekte planten afkomstig zijn.

---

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

2. Van de verboden, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van de wet, wordt vrijstelling verleend voor planten en producten van planten behorende tot de soort maretak (*Viscum album*), de soort wilde kievitsbloem (*Fritillaria meleagris*) of de soort zomerklokje (*Leucojum aestivum*), voorzover de houder kan aantonen dat de betrokken planten of producten op geoorloofde wijze elders dan in Nederland zijn verkregen.

Overige vrijstellingen

Vrijstelling ten behoeve van beheer van wateren, waterkanten, oevers en graslanden Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, artikel 15

Artikel 15

1. Van de verboden op het afsnijden, beschadigen en ontwortelen, bedoeld in artikel 8 van de wet, onderscheidenlijk de verboden op het beschadigen of verstoren, bedoeld in artikel 11 van de wet, wordt vrijstelling verleend voor planten of dieren behorende tot een beschermde inheemse plantensoort of een beschermde inheemse diersoort, voorzover de betrokken handelingen worden verricht ten behoeve van het onderhoud van wateren, waterkanten, oevers of graslanden, die niet worden gebruikt in het kader van normale agrarische bedrijfsvoering.
2. De in het eerste lid bedoelde vrijstelling geldt slechts voorzover de groeiplaats van de betrokken planten of het leefgebied van de betrokken dieren behouden blijft.

---

¹ Methode van Tansley: r = rare (zeldzaam), o = occasional (weinig voorkomend), fr = frequent (regelmatig voorkomend), a = abundant (grotere aantallen/bedekking), d = dominant (overheersend in aantal/bedekking)

Dijkvak Breskens

 Dijkvak, nummering komt overeen met detailadvies

 Habitat type 2120
Wandelende duinen op strandwal met Helm

 Habitat type 2160
Duinen met duindoornstruweel

 Groeiplaats
Bijenorchis op glooiing

 Groeiplaats beschermde
soorten in directe omgeving

 Groeiplaats Blauwe zeedistel

Datum : 26 januari 2005

Referentie : k:\project\dijkpalen\detailadviezen.apr

0 80 160 240 Meters

